

SENOVĖS BALŲ RELIGINĖ BENDRIJA „ROMUVA“

A.Vivulskio g. 27-4, LT-03114, Vilnius
Tel.: +370 676 74057, el. p.: inija@romuva.lt

Lietuvos Respublikos Seimo Etikos ir procedūrų komisijai

2019 m. liepos 22 d.

Dėl Seimo nario Ž. Pavilionio š.m. birželio 27 d. viešų pasisakymų Seime, įžeidžiančių ir šmeižiančių Senovės baltų religinę bendriją „Romuva“

Gerbiama Komisija,

Remdamiesi Lietuvos Respublikos Seimo Statuto 78 str. 1 d. 2, 3 ir 8 punktais, prašome išnagrinėti neetišką Seimo nario Žygimanto Pavilionio š. m. birželio 27 d. užsipuolimą prieš Senovės baltų religinę bendriją „Romuva“ (toliau visur – Romuva), kai jis išplatino tikrovės neatitinkančius teiginius apie Romuvą ir iš Seimo tribūnos skelbė niekuo nepagrįstus kaltinimus, kurie galėjo įtakoti ir balsavimą Seime.

Romuva yra Lietuvos Respublikos įstatymų nuostatyta tvarka įregistruota religinė bendrija, kuri teisės aktu nustatyta tvarka jau veikia 27 metus. Romuva niekada nėra pažeidusi kitų religinių bendrijų ar asmenų teisių, niekam nekelia jokių grėsmių, niekad nesirengė kam nors kenkti ar užsiimti kokia nors nedora veikla. Romuva, suėjus įstatymo nustatytam terminui, teisės aktų nustatyta tvarka pateikė prašymą dėl valstybės pripažinimo suteikimo. Lietuvos Respublikos Teisingumo ministerija, daugiau kaip pusę metų nagrinėjusi prašymą ir atlikusi tyrimą, nerado kokių nors teisinių kliūčių, dėl kurių mūsų prašymas dėl valstybės pripažinimo ir atitinkamas Seimo nutarimo projektas neturėtų būti teikiamas Seimui svarstyti.

Tačiau, š.m. birželio 27d., svarstant Seimo nutarimo „Dėl valstybės pripažinimo suteikimo Senovės baltų religinei bendrijai „Romuva“ projektą Nr. XIII P-2016(2), Seimo narys Žygimantas Pavilionis padarė tokį pareiškimą (pateikiame ištrauką iš stenogramos):

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). /.../ *Neužmirškime, kad Rusijos KGB nuosekliai nuo sovietinių laikų darė viską, kad pagonybė Lietuvoje sustiprėtų. Paskaitykite A. Dugino raštus. Jis aiškiai įvardina, kad krikščionybė yra vienas iš tų akmenų, kuriuos reikėtų Lietuvoje sunaikinti, tai buvo ir partizaninio judėjimo atrama. Todėl aš manau, kad norėdami ar nenorėdami, sąmoningai ar nesąmoningai šiuo metu tie, kurie teikia šį projektą, tiesiog vykdo Kremliaus instrukciją. Vykdomė tai, apie ką A. Duginas rašė savo knygoje labai stambiu šriftu. Taip pat pagalvokite apie mūsų santykius su Lenkija. Netrukus visi važiuosime Liublino uniją minėti. Pagalvokite apie tai, kaip būtumėte pažiūrėję popiežiui į akis, nes bandėte šį įstatymą prieš metus priimti, bet, matyt, susigėdote. Pagalvokite apie tuos geopolitinius aspektus, kurie tikrai bus panaudoti. Mes būsimė išjuokti visame krikščioniškame pasaulyje, nes mes, aišku, būsimė unikalūs tu. Taip pat pagalvokite apie būsimą Konstitucinio Teismo bylą, kuriai, aš manau, tikrai surinksime parašus, nes tas nuostatas, kurias minėjo Mykolas, jūs akivaizdžiai pažeidžiate.*

Atkreipiame Komisijos dėmesį, kad Seimo narys tyčia viešai paskleidė netiesą. Romuva, kuri yra birželio 27 d. Seimo nutarimo projekto iniciatorė, jokiū būdu, nei „sąmoningai“, nei „nesąmoningai“ jokių grėsmių

krikščionybei nekelia, o tuo labiau niekaip neprisideda ir niekada neprisidėjo prie krikščionybės naikinimo, kaip teigia Seimo narys, mėgindamas pasiremti kažkokio Rusijos veikėjo rašinėliais. Lietuvos Respublikos Konstitucijos 43 straipsnis suteikia Romuvai, kaip ir kitoms religinėms bendrijoms, teisę laisvai išpažinti savo tikėjimą. Jei Romuvos veikla yra „pagonybės stiprėjimas“, kaip teigia Seimo narys, tai toks stiprėjimas niekaip nepažeidžia ir negalėtų pažeisti Katalikų Bažnyčios teisių Lietuvoje (taip kaip jų nepažeidžia ir bet kurios kitos religinės bendrijos teisėta veikla Lietuvoje, nes taip nustato mūsų šalies Konstitucija).

Seimo nario teiginys apie Romuvos veiklą, kurios pripažinimas esą būtų krikščionybės naikinimas, nei pagal faktą, nei pagal teisę neatitinka tikrovės. Todėl Romuva ne tik neketina, bet ir nė negalėtų „samoningai ar nesamoningai“, kaip teigia Seimo narys, vykdyti kažkokios Kremliaus instrukcijos naikinti krikščionybę (jei tokia instrukcija iš tiesų yra), nes su jokių krikščionybės naikinimu Romuvos veikla neturi nieko bendra. Primename Komisijos nariams, kad jokia religinė bendrija Lietuvoje nė negalėtų būti registruota, jei jos veikla neturėtų atramos visuomenėje ar jei jos tikėjimas kaip nors prieštarautų įstatymams ir dorai.

Seimo nario teiginys, kad esą *Rusijos KGB nuosekliai nuo sovietinių laikų darė viską, kad pagonybę Lietuvoje sustiprėtų* taip pat žinomai neatitinka tikrovės, nes Romuvos religinės bendrijos sovietiniais laikais įregistruoti nebuvo jokios galimybės, o aktyvūs romuviečiai anuomet buvo persekiojami (kaip ir daugelis dorų katalikų, nors Katalikų Bažnyčios veikla okupuotoje Lietuvoje nebuvo uždrausta). Primename Komisijos nariams, kad sovietinis režimas darė viską, kad Lietuvoje stiprėtų ateizmas. Romuva su ateizmu taip pat neturi nieko bendra. „Pagonybė“ neturėjo jokių privilegijų ir nebuvo niekaip stiprinama. Nėra jokių faktų patvirtinančių tokius Seimo nario teiginius. Jie yra šmeižikiški.

Seimo nario Ž. Pavilionio teiginiai apie pagonišką tikėjimą yra diskriminaciniai ir dėl to šiurkščiai pažeidžia Lietuvos Respublikos Konstituciją („pagonybė“ anot jo, neturi būti pripažinta, esą dėl to, kad ji, skirtingai negu kitos bendrijos, kažkodėl sukuria grėsmę Seimo nario išpažįstamai religijai ir net visai krikščionybei). Šiuolaikinis demokratiškas pasaulis jau seniai pripažįsta tikėjimo laisvę. Laisvas tikėjimo išpažinimas yra žmogaus teisė, kuri jokios grėsmės niekam nekelia, jei pats tikėjimas nepažeidžia doros ir įstatymų. Tačiau Ž. Pavilionis, nesiremdamas jokiais teisiniais argumentais, o vien tik savo niekaip nepagrįstais įsitikinimais, **siekė suvaržyti religinės bendrijos teises**, kurias nustato Konstitucija ir įstatymai.

Atkreipiame Komisijos dėmesį, kad Ž. Pavilionis jau ne pirmą kartą viešai platina kaltinimus, kad Romuvos veikla esą kelia kažkokias grėsmes Lietuvai, jos saugumui. Dėl to jau buvome priversti oficialiai kreiptis į Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetą, kuris pateikė išvadą, jog Romuvos veikla jokios grėsmės mūsų šaliai nekelia. Seimo narys žino apie šią išvadą, tačiau ir toliau piktybiškai platina kaltinimus Romuvai apie joje išpažįstamos „pagonybės“ kažkokias neva esančias sąsajas su „Kremliumi“ ar su „Rusijos KGB“.

Seimo narys Ž. Pavilionis prisiekė laikytis Lietuvos Respublikos Konstitucijos, tačiau mūsų nuomone, jo veiksmai Romuvos atžvilgiu yra akivaizdžiai nesuderinami su Konstitucijos 25, 26, 29 ir 43 straipsniais.

Seimo narys turi teisę laisvai reikšti savo įsitikinimus ir turi daug įvairių kitų teisių bei privilegijų, tačiau juk jis negali jomis naudotis taip, kad pažeistų Seimo nario priesaiką. Ž. Pavilionis Romuvos atžvilgiu **kurstė diskriminaciją, skleidė šmeižtą ir dezinformaciją**, o LR Konstitucijos 25 str. 4 d. pasakyta:

Laisvė reikšti įsitikinimus ir skleisti informaciją nesuderinama su nusikalstamais veiksmais – tautinės, rasinės, religinės ar socialinės neapykantos, prievartos bei diskriminacijos kurstymu, šmeižtu ir dezinformacija.

Atkreipiame dėmesį, kad Ž. Pavilionis Romuvos atžvilgiu kurstė religinę ir socialinę neapykantą. Esą jei būtent Romuvai bus suteiktas valstybės pripažinimas, tai būtų gėdingas dalykas. Esą tuomet Lietuvos politikai negalėtų *pažiūrėti Romos popiežiui į akis* ir dabar, jeigu Romuvos teisė į valstybės pripažinimą nebūtų suvaržyta, tai esą *mes būsime išjuokti visame krikščioniškame pasaulyje*. Kiekvieno piliečio laisvė reikšti savo įsitikinimus yra Konstitucijos apribota. Apribota ji ir Seimo nariui, juolab, kad jis prisiekė laikytis Konstitucijos. Be to, ir tuos savo įsitikinimus reikšti kiekvienas asmuo turi teisę reikšti tik tokia

forma, kuri neižeistų kito asmens. Tačiau Seimo narys nusprendė, kad jam net ir šis teisinis apribojimas negalioja. Jis ėmė įžeidinėti visą socialinę grupę **religiniu pagrindu** ir kurstė ją diskriminuoti taip pat **religiniu pagrindu**.

Taigi, mūsų manymu, Seimo narys Ž. Pavilionis šiurkščiai pažeidė ir Konstitucijos 29 str. 2 d., kur pasakyta:

Žmogaus teisių negalima varžyti ir teikti jam privilegijų dėl jo lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų pagrindu.

Ž. Pavilionis kažkodėl nusprendė, kad jam negalioja ne tik apribojimai dėl **siekių varžyti žmogaus teises** (o Romuvos narių teisė į savo tikėjimą yra žmogaus teisė, tad Seimo nariui vertėtų pasiskaityti ir tarptautinės teisės aktus, kurie reguliuoja žmogaus teisių apsaugą). Sprendžiant iš p. Ž. Pavilionio pasisakymo Seimo tribūnoje, jis mano, kad jam negalioja taip pat ir Konstitucijos nustatytas apribojimas **nesuteikti asmenims privilegijų** dėl jų tikėjimo, dėl įsitikinimų ar pažiūrų. Mūsų nuomone, Seimo narys Ž. Pavilionis neteisėtai prisiskyrė privilegiją krikščioniškos, o pirmiausia katalikiškos konfesijos asmenims kištis į kitų religinių konfesijų pripažinimo procesą. Dar daugiau, jis suteikia tokią privilegiją sau, kaip krikščioniui, neigti kitos konfesijos pripažinimą religiniu pagrindu, nors šitokios privilegijos nei Konstitucija, nei kiti įstatymai Seimo nariui Ž. Pavilioniui, kaip ir visai Katalikų Bažnyčiai, nesuteikia.

Todėl, mūsų manymu, Seimo narys Ž. Pavilionis pažeidė ir kurstė pažeisti ne tik Konstitucijos 43 str. 1 dalį (Valstybė pripažįsta tradicines Lietuvoje bažnyčias bei religines organizacijas, o kitas bažnyčias ir religines organizacijas – jeigu jos turi atramą visuomenėje ir jų mokymas bei apeigos neprieštarauja įstatymui ir dorai - pabraukta mūsų), bet ir šio Konstitucijos straipsnio 5 bei 7 dalį, kuriose pasakyta, kad religinių organizacijų būklė Lietuvoje nustatoma *sutartimi arba įstatymu* ir kad *Lietuvoje nėra valstybinės religijos*. Primename, kad Konkordatas su Vatikanu nei Seimo nariui, nei visai Katalikų Bažnyčiai, kurios menamas privilegijas gina Seimo narys, taip pat nenustato jokių teisių kištis į kitų religinių konfesijų veiklą ir į jų santykius su valstybe.

Mūsų nuomone, tiek čia išnagrinėti Seimo nario Ž. Pavilionio antikonstituciniai pasisakymai, tiek ir Seime išplatintas arkivyskupo laiškas pažeidė fundamentalias Romuvos teises, o taip pat etiką ir demokratines procedūras, svarstant Seimo nutarimo „Dėl valstybės pripažinimo suteikimo Senovės baltų religinei bendrijai „Romuva“ projektą Nr. XIIP-2016(2). Prašome išnagrinėti šiuos pažeidimus ir priimti sprendimą, ar svarstant ir balsuojant dėl šio Seimo nutarimo padaryti pažeidimai nesukuria rimto pagrindo pakartoti paties projekto svarstymą ir balsavimą dėl jo.

Gerbiame Seimo nario Ž. Pavilionio konfesiją ir jo religinius jausmus, tačiau jeigu įsipareigojimai Katalikų Bažnyčiai trukdė Seimo nariui atlikti jo konstitucines pareigas, tai siekiant išvengti interesų konflikto jam neabejotinai vertėjo nusišalinti tiek nuo šio nutarimo svarstymo, tiek nuo balsavimo dėl jo priėmimo. Todėl, vadovaujantis Seimo Statuto 78 st. 1 d. 14 punktu, prašome pradėti tyrimą dėl Seimo nario Žygimanto Pavilionio galimai padaryto Seimo Statuto 6 straipsnio 1 dalyje ir 15 straipsnio 4 dalyje nustatytų reikalavimų pažeidimo.

Inija Trinkūnienė
Senovės baltų religinės bendrijos „Romuva“ Krivė